Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

Vragen gesteld door de leden der Kamer

2026Z16432

Vragen van de leden **Markuszower** en **Moinat** (beiden Groep Markuszower) aan de Minister van Financiën, de Staatssecretarissen van Financiën over *«Belastingdienst hield datakluis op slot tijdens verzamelen gegevens parlementaire enquête»* (ingezonden 22 juli 2026).

Vraag 1
Bent u bekend met diverse berichten over het onderzoek van BDO naar de datakluis van de Belastingdienst?[1]

Vraag 2
Kunt u bevestigen dat een medewerker van de Belastingdienst al in 2022, tijdens het verzamelen van stukken voor de Parlementaire Enquête Fraudebeleid en Dienstverlening (PEFD), op de hoogte was van het bestaan van de datakluis en van de mogelijkheid dat daarin relevante informatie zat? Waarom is dit signaal destijds niet opgevolgd en waarom is het zoekteam doorgegaan met een zoekslag waarbij de html-verwijzingsbestanden naar de kluis welbewust of onbewust buiten beschouwing bleven?

Vraag 3
Op welke andere momenten, naast dit signaal uit 2022, is het kabinet of de Belastingdienst geadviseerd om nadere zoekslagen te doen naar documenten over het toeslagenschandaal in de datakluis? Kunt u hiervan een uitputtende lijst geven, met daarin in ieder geval alle relevante rapporten van de Auditdienst Rijk (ADR), interne ambtelijke adviezen, en overige signalen of aanbevelingen, inclusief data en geadresseerden?

Vraag 4
Klopt het dat Staatssecretaris Palmen al eind juli 2025 is geïnformeerd over het bestaan van de datakluis én over het feit dat deze niet was gebruikt voor de PEFD? Zo ja, waarom heeft het vervolgens tot april 2026 geduurd voordat

[1] Zie berichtgeving door Trouw op 20 juli 2026 («Rapport weerspreekt «toevallige vondst» datakluis, ministerie ontkent kwade trouw») en 21 juli 2026 («De politieke verontwaardiging groeit over een verzwegen datakluis: «Wat is een parlementaire enquête nog waard?»»), door GeenStijl op 20 juli 2026 («Belastingdienst hield datakluis op slot tijdens verzamelen gegevens parlementaire enquête») en door Accountancy Vanmorgen op 20 juli 2026 («BDO: fiscus hield datakluis herhaaldelijk uit zicht onderzoekscommissies»), alsmede een bericht op X van Pieter Omtzigt op 21 juli 2026.

de Kamer hierover werd geïnformeerd, en wie heeft in die tussenliggende negen maanden besloten dit niet direct te melden?[2]

Vraag 5
Op welke momenten is de Kamer naar uw oordeel foutief geïnformeerd over het bestaan, de inhoud, of de bevraging van de datakluis? Kunt u per moment aangeven welke informatie destijds is verstrekt, waarom die onjuist of onvolledig was, en wie daarvoor verantwoordelijk was?

Vraag 6
In het BDO-rapport staat een interne e-mail waarin de Belastingdienst zelf erkent dat het achterhouden van deze documenten een schending van Artikel 68 van de Grondwet oplevert. Kunt u de inhoud en verzenddatum van deze e-mail met de Kamer delen, en kunt u aangeven wie deze e-mail heeft opgesteld, wie hem heeft ontvangen en welke actie daarop is genomen?

Vraag 7
Klopt het dat de inhoud van de datakluis gewoon aan de Kamer geleverd had moeten worden zodra daarnaar gevraagd werd, zowel bij schriftelijke Kamervragen als bij een parlementaire enquête waarbij documenten worden opgevraagd? Zo ja, op basis van welke wettelijke grondslag gold die leveringsplicht, en waarom is daar in dit geval herhaaldelijk niet aan voldaan?

Vraag 8
Welke wetten heeft het kabinet allemaal overtreden door deze informatie niet te leveren, terwijl al lang bekend was dat dit wel moest? Wilt u hierbij uitputtend zijn en in ieder geval ingaan op de Wet open overheid (Woo, voorheen Wob), de Grondwet (Artikel 68) en de Wet op de Parlementaire Enquête 2008?

Vraag 9
Kunt u uitsluiten dat er ambtsmisdrijven zijn gepleegd in verband met het achterhouden van de datakluis? Kunt u dit antwoord uitgebreid toelichten, met een onderbouwing per relevant delict uit Titel XXVIII van het Wetboek van Strafrecht?

Vraag 10
Deelt u de opvatting dat, ondanks de interne erkenning van grondwetsschending genoemd in vraag 6, het welbewust achterhouden van miljoenen documenten voor de zwaarste onderzoeksvorm die de Kamer kent, een ernstiger feit is dan de staatssecretarissen tot nu toe erkennen?

Vraag 11
Kunt u bevestigen dat de datakluis mede is voortgekomen uit een veiligstelactie die is uitgevoerd nadat het Ministerie van Financiën in 2020 aangifte deed tegen de eigen Belastingdienst wegens vermoedelijke misdrijven in de toeslagenaffaire, waarbij mailboxen, N-schijven en Q-schijven van betrokken medewerkers zijn veiliggesteld, maar nooit verder zijn onderzocht? Zo ja, waarom zijn na deze veiligstelactie geen vervolgacties ondernomen en is deze informatie niet betrokken bij latere onderzoeken, waaronder het onderzoek door de PEFD?

Vraag 12
De Kamer heeft in 2020 al geëist dat de Belastingdienst een openbaar hotspotarchief zou inrichten en zou stoppen met het vernietigen van documenten. Kunt u bevestigen dat de Belastingdienst in 2024 heeft geprobeerd onder deze verplichting uit te komen? Zo ja, wie heeft daartoe besloten en met welke onderbouwing?

---

[2] Brief van de staatssecretarissen van Financiën van 15 april 2026; Kamerstuk 31 066, nr. 1535 (Update Datakluis).

Vraag 13
De Belastingdienst heeft erkend gedurende lange tijd meer dan veertien wetten te hebben overtreden in het kader van de fraudeaanpak (waaronder CAF, RAM en PIT), zonder dat hiervoor ooit individuele verantwoordelijkheid is vastgesteld. Bent u bereid alsnog per overtreden wet vast te stellen wie hiervoor verantwoordelijk was en welke consequenties daaraan worden verbonden?

Vraag 14
Kunt u bevestigen dat in de datakluis onbewerkte, historische brondata zijn aangetroffen van de discriminerende selectiecriteria op basis van nationaliteit, geloof of postcode waarmee groepen ouders in CAF-zaken collectief en zonder individuele toetsing als fraudeur zijn aangemerkt?

Vraag 15
Klopt het dat deze data zonder wettelijke grondslag, dus illegaal, zijn gedeeld met andere overheidsinstanties en private partijen, waaronder banken? Zo ja, sinds wanneer wist het ministerie dit, welke instanties hebben deze data ontvangen, en welke gevolgen heeft dit gehad voor de mensen op wie deze data betrekking hadden?

Vraag 16
Op welke wijze kunnen toeslagenouders, maar ook getroffen ondernemers en andere burgers, op de kortst mogelijke termijn inzage krijgen in de stukken die specifiek over henzelf gaan in de datakluis, en welk tijdpad hanteert u daarvoor?

Vraag 17
Kunt u alle conceptversies van het BDO-rapport, alsmede alle feedback die daarop vanuit het kabinet en/of de Belastingdienst is gegeven, aan de Kamer doen toekomen?

Vraag 18
Kunt u een volledige inventarislijst van de inhoud van de datakluis openbaar maken?

Vraag 19
Het BDO-rapport is bij brief van 10 juli 2026 aan de Kamer aangeboden, vlak na de start van het zomerreces.[3]
Deelt u de opvatting dat dit tijdstip van publicatie, gecombineerd met het patroon van eerdere vertraging in informatievoorziening, de indruk wekt van een bewuste strategie om maatschappelijke en parlementaire aandacht te ontlopen? Zo nee, waarom is niet gekozen voor publicatie tijdens een reguliere vergaderperiode?

Vraag 20
Getuigen voor een parlementaire enquêtecommissie leggen hun verklaring af onder ede. Kunt u per bewindspersoon en ambtenaar die in het kader van de PEFD onder ede is gehoord, nagaan of hun verklaringen over de volledigheid van de aangeleverde informatie zich verhouden tot de bevindingen van het BDO-rapport, met bijzondere aandacht voor het moment waarop signalen over de datakluis (2022) en de bevestiging daarvan (2025) bekend werden?

Vraag 21
Deelt u de opvatting dat, indien blijkt dat een getuige onder ede bewust een onvolledige of onjuiste voorstelling van zaken heeft gegeven over het bestaan of de inhoud van de datakluis, dit het strafbare feit meineed (Artikel 207 Wetboek van Strafrecht) kan opleveren?

---

[3] Brief van de staatssecretarissen van Financiën van 10 juli 2026; 2026Z16115 (Datakluis: Extern gevalideerde tijdlijn, Instelling externe commissie datakluis, Plan van aanpak en resultaten indexatie).

Vraag 22
Bent u bereid, gelet op de wettelijke mogelijkheid dat de enquêtecommissie ten behoeve van een strafrechtelijk onderzoek naar meineed informatie mag verstrekken aan het Openbaar Ministerie, deze route actief te (laten) onderzoeken? Zo nee, waarom niet?

Vraag 23
Kan het kabinet, of het Ministerie van Financiën namens de Staat, aangifte doen van mogelijke meineed of andere ambtsmisdrijven in verband met het achterhouden van de datakluis? Zo ja, tegen wie zou een dergelijke aangifte zich kunnen richten – de betrokken (oud-)bewindspersonen, individuele ambtenaren, en/of de Belastingdienst als organisatie – en bent u bereid dit te (laten) onderzoeken?

Vraag 24
Pieter Omtzigt stelt dat het patroon van een doofpot is om de aandacht te laten verslappen, rapporten in het reces te publiceren en te wachten tot het overwaait. Deelt u de opvatting dat dit patroon zich hier herhaalt, en bent u bereid onafhankelijk (dus niet door een partij met bestaande banden met de Belastingdienst) te laten vaststellen of er sprake is geweest van een bewuste vertragingsstrategie?

Vraag 25
Een burger die bij een belastingcontrole één document achterhoudt, riskeert strafrechtelijke vervolging. Kunt u toelichten waarom er tot op heden geen enkele bestuurlijke of strafrechtelijke consequentie is verbonden aan het jarenlang achterhouden van 64 miljoen bestanden door de eigen dienst?

Vraag 26
Bent u bereid, vooruitlopend op de uitkomsten van de vorige week ingestelde externe commissie, de Kamer een volledige tijdlijn te doen toekomen van alle momenten waarop binnen de Belastingdienst en het ministerie bekend was of kón zijn dat de datakluis relevante informatie bevatte voor lopende of afgeronde parlementaire onderzoeken, inclusief de rol van de veiligstelactie uit 2020 en het signaal uit 2022?

Vraag 27
Kunt u deze vragen één voor één en binnen drie weken beantwoorden?